3 (Sem-6/CBCS) PHI RG 1

2023

PHILOSOPHY

(Regular Generic)

Paper: PHI-RG-6016

(Philosophy of Religion)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

- 1. Answer the following as directed:

  তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানসৰি উত্তৰ দিয়া:

  1×10=10
  - (a) 'Faith is irrational'—Is it true?

    'আস্থা নিৰ্বৌদ্ধিক'—এইটো সত্যনে ?
  - (b) According to whom, "Revelation is imparting to people of divinely authenticated truth"?

    কাৰ মতে, "ঐশ্বৰিকভাৱে প্ৰামাণিক সত্যক মানুহক অৱগত কৰোৱাটোৱে হৈছে দৈৱ প্ৰকাশ"??

- (c) What is the meaning of the word 'Numen'? 'Numen' শব্দৰ অৰ্থ কি?
- (d) According to Descartes/Saint Anselm, "God is supremely perfect being".

(Choose the correct answer)

ডেৰ্কটি/ চেইন্ট এনচেল্মৰ মতে, ''ঈশ্বৰ হৈছে পাৰমাৰ্থিকভাৱে পূৰ্ণ সন্তা''।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (e) According to cosmological or causal argument, What is 'Causa sui'?
  বিশ্বতত্ত্বমূলক বা জগত-কাৰণ যুক্তি অনুসৰি, 'Causa sui' কি?
- (f) Name the prime advocate of teleological argument.

উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিৰ প্ৰধান সমৰ্থকজনৰ নাম লিখা।

(g) According to Max Muller, Hinduism is a polytheistic/henotheistic religion.

(Choose the correct answer)

মেক্সমুলাৰৰ মতে, হিন্দু ধৰ্ম হৈছে বহুঈশ্বৰবাদী/ একৈকাধিদেৱবাদী ধৰ্ম।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

h) What is the basic difference between Monotheism and Monism?

একেশ্বৰবাদ আৰু অদ্বৈতবাদৰ মাজৰ মৌলিক পাৰ্থক্যটো কি?

- (i) From which two Greek roots the term 'pantheism' has derived?
  কোন দুটা গ্ৰীকমূলীয় শব্দৰ পৰা 'pantheism' শব্দটো
  লোৱা হৈছে ?
- (j) According to which theory of the relation of God and world, "after creating the world the creator does not intervene in the universe"?

  ক্ষিৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় কোনটো মতবাদৰ মতে, "জগত সৃষ্টিৰ পিছত সৃষ্টিকৰ্তাই বিশ্বজগতত কোনোধৰণৰ হস্তক্ষেপ নকৰে"?
- Answer the following questions : 2×5=10
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) What is revelation? দৈৱ প্ৰকাশ কি?
  - (b) Define moral argument as a proof for the existence of God.

    ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় প্ৰমাণ হিচাপে নৈতিক যুক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (c) Write the name of any two theories about the nature and number of God.

  কথৰৰ প্ৰকৃতি আৰু সংখ্যা-সম্পৰ্কীয় যি কোনো দুটা মতবাদৰ নাম লিখা।
- (d) What do you mean by ditheism? দ্বীশ্বৰবাদ বুলিলে কি বুজা?
- (e) Distinguish between Pantheism and Panentheism.

  সর্বেশ্বৰবাদ আৰু সর্বধ্বেশ্বৰবাদৰ মাজৰ পার্থক্য নির্ণয় কৰা।
- 3. Answer any four of the following questions :
  5×4=20
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Explain the concept of immortality of Soul on the basis of conservation of energy.
     শক্তিৰ অবিনশ্বৰতা নীতিৰ ভিত্তিত আত্মাৰ অমৰত্বৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।
  - (b) Briefly explain the role of faith in religious experience.

    ধর্মীয় অভিজ্ঞতাত আস্থা বা বিশ্বাসৰ ভূমিকা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Briefly explain the teleological argument as a proof for the existence of God.

  ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-প্ৰমাণ হিচাপে উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Discuss five defects of the ontological argument for the existence of God.
  ঈশ্বৰৰ অন্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় তাত্ত্বিক যুক্তিৰ পাঁচটা দোষ আলোচনা কৰা।
- (e) Write a short note on monotheism.

  একেশ্বৰবাদৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
- f) Explain briefly about deism as a theory of the relation between God and world.

  স্থিৰ আৰু জগতৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে অতিবতী ঈশ্বৰবাদৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
- 4. Answer any four of the following questions : 10×4=40
  তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) Describe the characteristics of the idea of the Holy or Numinous as explained by Rudolf Otto.
     ৰুডক্ফ অ'ট্ৰই ব্যাখ্যা কৰা অনুসৰি পবিত্ৰৰ ধাৰণা বা নুমিনাচৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Explain Tillich's concept of faith as ultimate corner'.
   তিলিকৰ 'চৰম উদ্বেগ হিচাপে আস্থা'-সম্পৰ্কীয় ধাৰণাৰ ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) What is 'prime mover'? Explain the concept of prime mover with reference to cosmological argument.

  'আদি গতিচালক' কি? বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ সন্দৰ্ভত আদি গতিচালকৰ ধাৰণাৰ ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Critically discuss the moral argument as a proof for the existence of God.
   ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় নৈতিক যুক্তিটোৰ সমীক্ষাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (e) What is politheism? Is the theory Philosophically satisfactory? Give your own opinion.

  বহুঈশ্বৰাদ কাক বোলে? এই মতবাদটো দার্শনিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা সম্ভোষজনকনে? তোমাৰ নিজৰ মতামত আগবঢ়োৱা।
- (f) What do you mean by the theories of nature or belief in God? Discuss the differences between polytheism and monotheism.

  केश्वव প্রকৃতি বা বিশ্বাস-সম্পর্কীয় মতবাদ বুলিলে কি বুজা? বহুঈশ্বৰবাদ আৰু একেগ্বৰবাদৰ মাজৰ পার্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(g) How does Spinoza explain Pantheism as a theory of the relation between God and world? Critically examine.

ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ মাজৰ সম্বন্ধ-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাপে সৰ্বেশ্বৰবাদ মতবাদটো স্পিনোজাই কেনেকৈ ব্যাখ্যা কৰিছে ? বিচাৰাত্মক আলোচনা কৰা।

(h) What are the defects of Deism as a theory of the relation between God and the world? Discuss.

> ঈশ্বৰ আৰু জগতৰ সম্বন্ধ-বিষয়ক অতিৱৰ্তী ঈশ্বৰবাদ তত্ত্বটোৰ দোষসমূহ কি কি ? আলোচনা কৰা।

> > ***